

ALLAH'A DAYANMAK*

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayra halkihî seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân! Feinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem...

Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

مَنْ انْقَطَعَ إِلَى اللَّهِ، كَفَاهُ اللَّهُ كُلَّ مُؤْنَةٍ، وَرَزَقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ؛ وَمَنْ انْقَطَعَ إِلَى الدُّنْيَا، وَكَلَهُ اللَّهُ إِلَيْهَا

(الحكيم، وابن أبي حاتم، طب. هب. خط. عن عمران بن حصين)

RE. 410/10 (*Men inkataa ila'llâhi, kefâhu'llâhu külle mü'netin, ve razakahû min haysü lâ yahtesib; ve men inkataa ile'd-dünyâ vekelehu'llâhu ileyhâ.*)

An imran ibn-i husayn radiya'llâhu anh.

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Aziz ve muhterem müslüman kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, cümlenizin üzerine olsun...

Peygamberimiz SAS Hazretleri'nin mübarek hadîs-i şeriflerinden bir miktarını size *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis mecmuasından okumaya devam edeceğiz.

Bu hadîs-i şeriflerin okunmasına ve izahına başlamadan önceevvelen ve hasasaten Efendimiz Muhammed-i Mustafâ SAS hazretlerinin ruhu için ve onun âlinin, ashâbının etbâının, ahbâbının ruhları için;

Ümmet-i Muhammed'in mürşid ve mürebbîleri olan sâdât ve meşâyih-i turuk-i aliyyemizin ve hulefasının, müridlerinin, muhiblerinin, tâbîlerinin ruhları için; sâir enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullahın ervâhı için ve hassaten eseri te'lif eylemiş olan Gümüştaneli Ahmed Ziyâüddin Hocamız'ın ruhu için; bu eserin içindeki bilgilerin bize kadar gelmesinde emek sarf etmiş olan alimlerin, râvîlerin cümlesinin ruhları için:

Uzaktan, yakından bu hadîs-i şerifleri dinlemek üzere şumeclise gelmiş olan siz kardeşlerimizin âhirete intikal eylemiş olan bütün yakınlarının, sevdiklerinin, dostlarının, akrabasının ruhları için; biz müslümanların da Mevlâmızın rızasına uygun ömür sürüp, huzuruna sevdiği, razı olduğu bir kul olarak varmamıza vesile olsun diye bir Fâtiha, üç İhlâs-ı şerif okuyup ruhlarına hediye edelim, ondan sonra başlayalım, buyurun!

.....

a. Kim Allah'a Yönelirse

Mukaddemede metnini okumuş olduğumuz hadîs-i şerîfte Peygamber SAS Hazretleri buyurmuşlar ki:¹

مَنْ انْقَطَعَ إِلَى اللَّهِ، كَفَاهُ اللَّهُ كُلَّ مُؤْنَةٍ، وَرَزَقَهُ
مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ؛ وَمَنْ انْقَطَعَ إِلَى الدُّنْيَا،
وَكَلَّهَ اللَّهُ إِلَيْهَا

(الحكيم، وابن أبي حاتم، طب. هب. خط. عن عمران بن حصين)

RE. 410/10 (*Men inkataa ila'llah*) “Kim Allah'a yönelip gayriden kesilirse...”

Kesilmek, yani mâsivallahtan kesilirse; Allah'tan gayriden yüz döndürüp Mevlâ'ya teveccüh ederse mânasına burada. *Inkataa* kopmak, kesilmek mânasına... Ama gayriden kesiliyor da Allah'a yöneliyor, teveccüh ediyor, Allah'ın yoluna giriyor.

“Kim Allah'a yönelip de gayriden kesilir, vazgeçerse; (*kefâhu'llâhu külle mü'netin*) Allah her meşakkât, sıkıntı ve derde karşı ona yardım eder, kâfi gelir.”

“—Allah'a dayanan kulun yâveri Hak'tır.” demek.

¹ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.346, no:3359; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.120, no:1352; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.298, no:493; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.546, no:18189; Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.IV, s.137; Umran ibn-i Husayn RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.226, no:6273; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.90, no:21578.

Kim ona bağlanırsa; gayriden vazgeçip, yüz döndürüp de Mevlâ'ya dönerse, Allah ona kâfi gelir, yeter. Eksik bırakmaz, açık bırakmaz, yardımsız bırakmaz, ortada koymaz. Kendisine güvenen, bağlanan kulunu pişman etmez. Ona bağlanan pişman olmaz, mahrum kalmaz.

Mü'neh, meşakkat, ağırlık, sıkıntı mânasına. Her sıkıntısında, meşakkatinde, başına gelen ağır işte Allah ona yardımcı olur.

Kefâ, yeter demek, yani kâfi gelir, başkasına ihtiyaç hâsıl olmaz, hâcet kalmaz.

(Ve razekahû min haysü lâ yahtesib) “O kulunu ummadığı yerden rızıklandırır.”

“—Allah Allah, nereden geldi bunlar?”

Nereden gelecek; sen Allah'a döndün, Allah sana ikram ediyor.

Ummadığı yerden...

Nâçâr kalacak yerde

Nâgâh açar ol perde

Dermân olur her derde

Mevlâ görelim neyler

Neylerse güzel eyler

Nâçâr ne demek? Çaresiz. “Hiçbir çarem yok, mahvoldum, bittim artık!” dediği zaman; “Dur kulum, ben varım.” ummadığı yerden bir kapı açar, perdeyi açar.

Rızıklandırmak; maddî olarak midesini doldurmak mânasına da gelir; in'am, ihsan etmek mânasına da gelir. Yani ummadığı yerden

ona ikramını ulaştırır; hem karnını doyurur, hem gönlünü doyurur.

Aksine, (*Ve men inkataa ile'd-dünyâ*) “Kim dünyaya kesilirse...” Bu sefer Allah'tan kesiliyor, vazgeçiyor, âhirete sırt çeviriyor da dünyaya teveccüh ediyor. İşini gücünü başka taraflardan kesiyor, bütün gücüyle, toplamış bütün kuvvâsını, imkânlarını, dünyaya teveccüh etmiş; aklı fikri dünya.

“Kim dünyaya teveccüh ederse; (*vekelehu'llâhu ileyhâ*) Allah onu dünyaya terk ediverir, bırakıverir, teslim eder.”

“—Sen dünyaya mı döndün, sen dünyayı mı istedin?” der, Mevlâ onu dünyaya terk ediverir.

Dünya ne işe yarar? Hiçbir işe yaramaz.

Ne yapar? Allah müsaade etmedikten sonra ne olur? Sanki Allah-u Teâlâ Hazretleri'nden yüz çeviren, dünyaya dönen kula dünya; “Vay, sen bana mı döndün, bana iltifat mı ettin; dur Allah'a karşı ben sana yardım edeyim!” mi der? Mümkün mü öyle bir şey? Perişan olur, ortada kalır, mahvolur demek.

Bu hususta çok hadisler vardır. İşin aslı da budur.

Allah'a döneceğiz, Allah'a teslim olacağız. Müslümanlık ne demek? Uzun boylu izahı bir tarafa bırakalım; insanın Allah'a teslim olması demek. *Esleme*, kendisini teslim etmesi demek. Kelime de zaten aynı kökten geliyor.

“—Ben İslâm oldum.” ne demek?

“—Götürdüm, kendimi Allah'ın iradesine teslim ettim.” demek.

“—Oğlum elinde çanta, bavulu hazırlamışsın, nereye gidiyorsun?”

“—Askere teslim olmaya gidiyorum. Askerlik şubesine gidiyorum, oradan beni alacak, kışlaya götürecekler. Artık askerim.”

Onun gibi yani.

İslâm ne demekmiş? Allah’ın iradesine teslim olmak...

“—Zaten yeryüzünde Allah’ın iradesinden başka bir şey mi hüküm sürüyor hocam, bu nasıl söz? Allah’ın istediğinden gayri şey mi oluyor?”

Allah-u Teâlâ Hazretleri istemese hiçbir şey olmaz.

Cümle işler Hâlik’ındır, kul eliyle işlenir.

Hakk’ın emri olmaz ise, sanma bir çöp deprenir.

Allah istemese bir yaprak kırırdamaz, saman çöpü yerinden oynamaz. Değil böyle daha büyük işler, saman çöpü yerinden oynayamaz. Rüzgâr esiyor, oynuyor. Oynayamaz. Hakk’ın emri, müsaadesi olmazsa...

“—Peki, bu katiller, hırsızlıklar, ölümler, zulümler neden oluyor?”

Allah-u Teâlâ Hazretleri burayı imtihan dünyası yaratmış olduğu için, eğriyi, doğruyu insanlara bildirmiş ve serbest bırakmış.

İmtihanda hoca gidip talebenin başına dikilip de:

“—Şöyle yap, böyle yapma! Öyle yazma, böyle yaz!” der mi? Demez.

“—Çocuklar, iki saat imtihan müddeti verdim, çıkartın kalemlerinizi, kâğıtlarınızı, silgilerinizi... Arkadaşınızdan bir şey almak vermek yok; önünüze eğilin, kâğıda yazın!” der.

Çocuklar da ne yazarsa yazar.

“—E ne olacak, yanlış yazarsa?”

Hoca artık onu okuyacak, değerlendirecek. Orada serbest o. İsteddiğini söyler, istediğini yazar. Doğru yazarsa kazanır, eğri yazarsa kaybeder. Ondan... Yani bu dünya dâr-ı imtihan olduğu için müsaade ediliyor. Her şey Allah'ın müsaadesiyle, verdiği imkânla oluyor.

Ama her şeye rızası yok.

Bak, burası ince nokta: Her şeye rızası yok. Allah dilese hırsızlık yapana hırsızlığı yaptırtmaz; arsızlık yapana da arsızlığı yaptırtmaz. Dilese kâfire de müslümana karşı zafer vermez.

Yâni kâfir, müşrik, dinsiz, imansız, Allah'la çarpışan insan Allah'ın güçlerini yenip de mi başarı sağlıyor?

Hayır. Allah müsaade ediyor, bakalım bu edepsizliği ne kadar sürdürecektir. Firavun, Hâman, Kàrun, şunu bunu... Müsaade ediyor da ondan yapıyor. Ama rızası yok, yaptığı şeye razı değil. Yanlış şeyi yapıyor.

Şeytan dedi ki:

قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمٍ يُبْعَثُونَ

(الأعراف: ١٤)

(*Kàle enzırnî ilâ yevmi yüb'asûn*) “Yâ Rabbi bana müsaade et, imkân ver, onlar tekrar ba's olunacakları güne kadar ben şu kullarını aldatacağım.” dedi. (A'raf, 7/14)

قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ

(الأعراف: ١٥)

(*Kàle feinneke mine'l-munzarîn*) [Allah, Haydi, sen mühlet verilenlerdensin!' buyurdu.] (A'raf, 7/15) “Haydi al, müsaade senin... Ne mel'anet yapacaksan yap!” dedi.

Şeytan da serbest bırakıldı. Şeytan da aldatmak için gelir, fıs fıs fıs içeriden vesveseyi verir. Herkese geliyor.

Bir dostumuz diyor ki:

“—Hocam iki-üç günde bir geliyor; aklıma öyle fikirler geliyor ki, söylemeye bile utanıyorum.”

Yani şeytan içeriden kışkırtıyor.

“—*Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâh* de, abdestine dikkat et, abdestsiz gezme!” dedim.

Demek ki, insan dünyaya dönerse hiçbir şey elde edemez, mahvolur.

“—Hocam, ‘Elde edemez!’ dedin ama, adamın Büyükada'da köşkü var, bahçesinde güller var, duvarın üstünden sarkmış pembe pembe, kırmızı kırmızı, mis gibi kokuyor.”

Yâhu bu dünya kime kalmış? Şu mezarlıkları görmüyor musun? Şu taşlar ne diyor insana? Görmüyor musun? Eyüp Sultan tarafına gitmedin mi? Haliç'in sırtlarını görmedin mi? Mezar taşı

dolu... Taşlar dikilmiş de, insanlar sırt üstü yere gelmiş. İçeride toprak olmuş. Kemikleri ufalanmış. Sen de öyle olacaksın.

Biz hariç miyiz, bu kanunun dışında mıyız? Kimlerdi bunlar, baksana; dışarıda kocaman kavukları var, mezar taşına koymuşlar. Şu şu adamdı, bu mevkideydi... Yeniçeri ağası mıydı, komutan mıydı, asker miydi, paşa mıydı, padişah mıydı? Herkes bir şeydi ama... Peygamber miydi? Peygamberler de gitmiş. Zaten “Kalmak mı istersin, gitmek mi istersin?” dense, âhireti bilen insan zorlanır mı?

Mevlânâ ne demiş vefatı gecesine?

“—Şeb-i arus; düğün bayram gecem...”

Bu dünyaya dönen, isterse birazcık para pul sahibi olsun, ne olacak? İsterse al, bütün dünya senin olsun. Kâfirlere, “Al, işte şu kadar, bu kadar verdim.” Verir. Ne olacak? Bu dünya fâni, bu dünya gelip geçici...

İnsan bu dünyanın gülüne, sümbülüne, bülbülüne, kelebeğine, çayırına, çimenine, zevkine, sazına, sözüne, eğlencesine, parasına, altınına, incisine aldanabilir. Süslü, süslenmiştir. Aldatıcı bir tuzak gibi... Daneyi tuzağın içine kuş gelsin diye nasıl koyarlar. Her tuzak yeri kapatılır, tuzağın sağı solu belli edilmez. Bir şey alacağım diye oraya gelir, hop tuzağın içine düşer.

Farenin yakalanması nedendir? Bir peynirden... Kuşun yakalanması nedendir? Bir daneden...

Ceylanın, şunun bunun yakalanması nedendir?
Bir tutam ottan...

Hepsini bir tuzakla yakalarlar. Onun için süslü
bu dünya...

Bu dünyadan göçüp gideceğiz.

Nasıl bir dünya? Ben sana ne anlatayım, sen de
içindesin. 20 yıl, 30 yıl yaşadın. İnsanın parası
da olsa, pulu da olsa, zengin de olsa, fakir de
olsa sıkıntıdan kurtulmuyor; dertsiz insan yok.
Kimisi parasızlıktan inliyor, kimisi hastalıktan
inliyor. Kimisinin her şeyi yerinde, evladı
hayırsız... Kimisinin karısı hayırsız... Kimisinin
kocasını hayırsız... Kimisinin büyük ticarethaneleri
var; gece gündüz, “Aman ticaretim bozulacak!”
diye ödü patlıyor, uyku uyuyamıyor. Yani dertsiz
insan yok. Herkesin bir derdi var.

Değirmencininki de suyla... Onun da derdi
suyla. “Ah su gelse, aman su kesilmese...”
Herkesin bir derdi var. Dertsiz insan yok.

En büyük zenginler, bankerler, bilmem neler,
şunlar bunlar... Böyle işte gelmiş.

Bazen üzücü hadiseler olur, üzer. Bazen
sıkıntılı hadiseler olur, üzülürüz. Herkes üzülür,
üzülmeyen insan yok.

“–Padişahlar üzülmez.”

Öyle bir şey yok...

“–Kraliçeler üzülmez.”

Öyle bir şey yok...

“–Başbakanlar üzülmez.”

Öyle bir şey yok...

İşte İngiltere başbakanına Demir Leydi mi ne diyorlarmış, suikast yapmışlar, binayı havaya uçuruyorlarmış. Yani başbakan olduğu halde, İrlandalılar öyle yapmışlar.

Dertsiz insan yok...

Onun için Allah'a döneceğiz. İşin aslı bu da bırakamıyoruz. Ökse otuna yapışmış kuş gibi bırakamıyoruz, bir türlü gönlümüzden atamıyoruz. Bu iki paralık dünya için birbirimizi yiyoruz. Bırakıp gideceğiz. Bırakıp gideceğimiz dünya için birbirimizi yiyoruz, âhireti unutuyoruz.

Allah da müsaade etmiş, istediğini yapsın diye. Edepsizliği yapıyor da kul, "Başıma da taş yağmadı, devam edeyim!" diyor.

"—Geçen gün ben şu kadar edepsizlik yaptım, başıma yukarıdan taşlar yağmadı, devam..."

İçkiye, kumara, hırsızlığa, arsızlığa devam ediyor.

Eh, et bakalım... Firavun, Karun sana misal olmadı mı? Lut kavmi misal olmadı mı?

Allah Lût kavmini helâk etti, Lût gölünün içine batırdı. Kimisine büyük fırtınalar gönderdi, köklenen hurma dalları gibi evleri söküp söküp, alıp giden fırtınalarla helak etti. Kimisini yerin dibine geçirdi. Kimisini suda gark etti. Allah düşmanlarından sonunda intikam alır. Bu dünyada da gösterir, âhirette de gösterir. İki paralık zevki, bir hoş tarafı vardır.

Burada asıl gaye, Allah'a mutî olmak, Allah'ın emirlerini tutmaktır.

“—Hocam benim böyle derin işlere aklım ermez.” dersin;

Ermez ama bu hayat bir imtihan dünyası işte; geçenlerden ibret almazsan iş olup bittikten sonra senin de başına ölüm geldiği zaman pişmanlık duyarsın;

“—Tüh, bunu bana İskenderpaşa Camii’nin kürsüsünden bir hoca söylemişti. Keşke öyle yapsaymışım!” dersin.

Ama geçti artık, bitti.

Biz önceden ikaz ediyoruz:

“—Girme, tehlike var burada!” diye yola işareti koymuşlar, girilmez!

“—Ben girerim, yol açık.”

Girersin ama ya öbür tarafı uçurum, kayalardan aşağı yuvarlanacaksın; ya ters yola girdiğin için karşıdan bir vasıta gelir, seni çiğner geçer. Bir şey olur yani. Bu işaret boşuna konmamış ki... Mutlaka arkasından bir zarar gelecek.

اگر پند خردمندان ز جان و دل نیاموزی

جهان آن پند بتلخی بیاموزد ترا روزی

Eğer pend-i hıred-mendân zi cân u dil neyâmûzî

Cihân ân pend be-telhî beyâmûzed turâ rûzî

“Eğer akıl sahiplerinin öğütlerini can u gönülden dinlemezsen, cihan, o öğüdü sana bir gün acıyla öğretir.”

Eğer akıllı insanların nasihatlerini cân u gönülden tutmazsan, dinlemezsən, öğrenmezsən, bu dünya sana o nasihatleri bir gün acılıkla öğretir. “Haa, doğruymuş!” dersin ama iş işten geçer.

Firavun bile pişman oldu. Hiç unutma ki, Firavun bile öleceği zaman:

أَمِنْتُ أَنْ هُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي آمَنْتُ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ
لَ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ

(يونس: ٩٠)

(Âmentü ennehû lâ ilâhe ile'llezî âmenet bihî benû isrâile ve ene mine'l-müslimîn.)
[Gerçekten, İsrailoğulları'nın inandığı Allah'tan gayri ilâh olmadığına ben de iman ettim; ben de müslümanlardayım!] dedi. (Yunus, 10/90)

O dahi öyle dedi.

Çok münkir insanlar gördük. Alim, profesör, eser yazmış, muharrir, yazar vesaire. Çoklarının hayatları hakkında duyduk, sonlarını duyduk.

Bir tanesi var, bizim arkadaşlar anlatıyorlardı, yaşlandıktan sonra yalvarırmış:

“—Çocuklar, yanımdan gitmeyin, ne olur!” diye.

Ziyaretine giderlermiş, yatsıdan sonra herkes evine gidecek.

Yalnız kalmaktan ödü patlarmış.

Sen gençken ortalıkta dolaştın, inkâr ettin, bak son zamanda nasıl ödün patlıyor. Bilmiyorsun ki, ölümden sonraki hayatı sen inkâr etmenle o gitmedi ki. Sen inkâr ettin diye âhiret yok

olmadı ki... Gözünü kapattın, “Güneş yok!” dedin ama güneş gökyüzünde pırıl pırıl parlıyor. Başını kumun içine soktun. Son hayatları zehir oluyor.

En son demine kadar zehir olmasa bile, zevk ü sefa içinde geçse bile, Allah âhirette pişman edecek. O zaman çok büyük pişmanlık duyacaklar. Çünkü:²

شَرُّ النَّدَامَةِ يَوْمُ الْقِيَامَةِ

(القضاعي عن عقبه بن عامر)

(Şerrü'n-nedâmeti yevme'l-kıyâmeti) “Pişmanlıkların en fenâsı, kıyamet günündeki pişmanlıktır.”

O zaman çare yok. Ama bu dünyada pişman olursan...

“—Hocam ama ben çok suçlar işledim, çok günahkârım. Bildiğin gibi değil. Sana anlatamam da, utanırım. Çok fena benim halim.”

Olsun. Müslümanlık küfürdeki, inkârdaki, müşriklikteki bütün günahları siler. *Lâ ilâhe illallah* dedi mi insan, müslüman olur. Tevbe de günahları siler. Tevbe edersin, Allah-u Teâlâ Hazretleri Erhamü'r-râhimîn'dir, Gafûr'dur,

² Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.269, no:1337; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.371, no:3659; Ukbetü'bnü Âmir RA'dan.

İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XIII, s.296, no:35694; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.343, no:702; Zeyd ibn-i Hâlid el-Cühenî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.1367, no:43587, 43595, 44391; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.527, no:1541.

Rahîm'dir, Tevvâb'dır; affeder, mağfiret eder. Bundan sonra dikkat edersen bağışlar. Ama iş işten geçmeden...

عَجِّلُوا بِالتَّوْبَةِ قَبْلَ الْمَوْتِ!

(Accilû bi't-tevbeti kable'l-mevt) “Ölüm gelivermeden önce tevbenizi çabuk yapın!” buyrulmuş.

Tam ölüm vakti gelince, artık iş olmaz. Ölmeden evvel hemen tevbe et!

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ، وَأَتُوبُ إِلَيْهِ

(Estağfiru'llâh el-azîm, ve etûbü ileyh) [Azametli olan Allah'tan beni affetmesini diliyorum ve ona yöneliyorum.]

“—Tevbe ettim yâ Rabbi, şu andan itibaren iyi kul olacağım.” de!

“—Yarına bırakayım...”

Olmaz. Yarına kadar şeytan senin yanına gelir, seni aldatır.

“—Gel, tevbe etme, bu akşam da şu arkadaşınla bir içki iç!” der. İçkiyi içmiş içmiş, gazetede gördüm, dört arkadaşı ile beraber hop ölüme... Kullandığı araba kaza yapmış, beraberce günahkâr bir şekilde gittiler işte...

Allah'a döneceğiz. Allah bize tevekkül nasib etsin... İman ile Allah'a hakkıyla teslim olmayı nasib etsin... Biz *Lâ ilâhe illa'llah* deyince güya teslim olduk ama, içimiz teslim olmadı.

Onun için, “İnsanın nefsinin müslüman olması lâzım!” diyorlar. Yani diliyle müslüman oluyor da insan, içi müslüman olacak. İçi bir türlü müslüman olmuyor, içi kalıyor böyle. İçini de müslüman etmek için uğraşmak lazım. Nefsin başına küt küt, küt küt vurmak lazım!

Nefis sen ölmez misin?

Öleni görmez misin?

Yakasız gömlek biçildi,

Giymeye gelmez misin?

Bir gün giyecek. Ama anlatmak lâzım! Zikir lâzım! Ölümü düşündürmek lâzım! Zikrullah lâzım ki düzelsin. Yani bunlar düzelsin diye yapıyor.

Düzelirse nasıl olur insan?

Kısaca söyleyeyim; Mevlânâ gibi olur, Yunus Emre gibi olur, İbrahim Hakkı Erzurumî gibi olur, İsmail Hakkı Bursevî gibi olur. Yani herkesin, cihanın hayran kaldığı, “Allah Allah, ne kâmil insanlar gelmiş geçmiş yâ Rabbi!” diye hayran kaldığı, arkasından asırlar geçtiği halde nâmı unutulmayan, sevgisi kesilmeyen insan olur. İnsan olur, mânevî bakımdan sultan olur. Onun için evliyâullaha hep sultan lakabı vermişlerdir. Hacı Bayram Sultan, tarzında isimlendirme yapmışlardır.

Âşık Paşa... Paşalık mı yapmış? Hayır, mânevî mertebesinden dolayı...

Allah bizi řu dñnyanın fâni lezzetlerine aldananlardan da etmesin. Süslüdür, aldatıcıdır, bunu kabul ediyorum ama işte hadisler, ayetler bildirmiş. Dünya hayatının bir süs, zinet, övünme, boş bir şey olduğunu ayetler de bildirmiş. Allah bizi ikaz etmiş yani. Biz buraya aldanmayacağız.

Burası nedir? Burası ahiretin mezrasıdır, tarlasıdır. Biz burada ekeceğiz ahirette mahsulü alacağız. Burada hazırlık yapacağız, sâlih amel işleyeceğiz, iyi kul olacağız; Allah ahirette cennetini, cemalini ihsan edecek.

Şu da var ki, Allah-u Teâlâ Hazretleri mü'min kulunu mahvetmiyor; "Sen müslüman oldun, kırbaç altında hiç rahat yüzü görme!" demiyor. Müslüman gece gündüz daha rahat oluyor. Müslüman olan bir aile daha huzurlu oluyor. Müslüman olan bir insan daha şen oluyor.

Yani, İslâm dünya ve ahiret bakımından da insana yarıyor. İnsanın dünyası da iyi oluyor; tertemiz oluyor, pak oluyor. Kalbi temiz oluyor, kimseye bir kötülüğü yok, komşularıyla başı dertte olmuyor. Ticareti helâl oluyor. Müfettiş korkusu, polis korkusu olmuyor; çünkü alını açık, hırsızlık, arsızlık, dolandırıcılık bir şey yok, kaçakçılık yok. Her bakımdan insan rahat oluyor. Yani dünyada da Allah büyük bir nimet olarak İslâm'ın meyvelerini insana tattırıyor.

b. Müslümanların Yöneticisine Saygı Göstermek

Ebî Bekre RA'dan rivâyet edilmiş, idarecilerle ilgili bir hadîs-i şerif:³

مَنْ أَهَانَ سُلْطَانَ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ، أَهَانَهُ اللَّهُ؛ وَمَنْ
أَكْرَمَ سُلْطَانَ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ، أَكْرَمَهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ

(طب. عن ابى بكره)

(Men ehâne sultàna'llàhi fi'l-ardı, ehânehu'llàh; men ekreme sultàna'llàhi fi'l-ardı, ekremehu'llàhu azze ve celle)

İslâm'da intizam vardır. Şu camiye doldurduk. İntizamlı intizamlı, sıra sıra, saf saf olduk, safların arasına dikkat ettik; sağa baktık, sola baktık, öne giden arkadaşa “Sen geri gel.” dedik, geride durmuş arkadaşı sırtından “Biraz öne gel.” Safımızın çizgisinin bile muntazam olmasına dikkat ettik, değil mi? Başımıza birisi geçti, en önde durdu. Hatta önde dursun diye duvarı bile içeri doğru yapmışlar, mihrap yapmışlar. O önde durdu. Biz kendi kendimize eğilip kalkmadık; o “Allahu ekber!” deyince ona uyduk. İntizam...

³ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.42, no:20450; Beyhaki, *Sünenü'l-Kübra*, c.VIII, s.163, no:16436; Kudâi, *Müsnedü'ş-Şihab*, c.I, s.259, no:419; İbn-i Ebi Asım, *Sünneh*, c.III, s.37, no:849; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.388, no:9085; İbn-i Asakir, *Tarih-i Dimaşk*, c.XXIX, s.255, no:6012; Ebu Bekre RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.I, s.215, no:1072; *Camiü'l-Ehadis*, c.XX, s.91, no:21583.

Neden? Çok ibretler var.

İslâm intizam dinidir. Üç kişi yola gitse, bir tanesi reis, emir, imam olacak. Hepsi aynı mânaya... Ötekiler intizamlı bir tarzda, son söz ötekisinde olacak. Şimdiki Yirminci Yüzyıl'ın insanları da içtimaî meselelerde, bu işin önemini anladıkları için... Git bir kongreye, ister tıp kongresi olsun, ister bilmem hangi semti güzelleştirme derneği olsun, isterse belediyeciler kongresi olsun, şoförler kongresi olsun; derhal ilk iş nedir? Başkanlık divanının seçimi, kongreyi idare edecek heyetin teşkil edilmesi... Kongrede kâtipler olur, hemen zabıtları tutmak için; bir başkan olur, en yüksek yere çıkar, herkes sözü ondan alır, kongre intizama girsin diye. Bak, İslâm'dan ibret almışlar, bu tarzda yapılıyor. Toplu yerde mutlaka bir intizam olacak. Müslümanlıkta da böyle intizam vardır. Üç kişi yola gitse bile bir tanesi imam olacak.

Müslümanlar, zamanında kendisinin kime tâbi olacağını da bilecek. Zamanının imamını bilmeyen cahiliye ölümüyle ölür. Herkes intizama girecek, nizama girecek, kime bağlanacağını bilecek; iş öyle bir intizam ile yürüyecek. Müslümanların başı var, organizasyonu var; böyle bir muhabbetli, birbirine saygılı, sevgili, bağlı insanlar...

Mesela Peygamber Efendimiz'in vefat etmesinden sonra Ebû Bekr-i Sıddîk'ı halife seçmişler.

Halife ne demek? *Halef* demek. Peygamber Efendimiz öldü, yerine halef, onun arkasından o geldi demek. Yerine, makamına o kâim oldu.

Tabii, Peygamber Efendimiz'in derecesine kimse erişemez ama Peygamber Efendimiz insanları idare etti ya; herkes onun sözünü dinledi, buyruğunu tuttu, sulh yaptı, harp yaptı, sefer yaptı, emretti, yasak etti... Mâlum, hayât-ı Nebevî... Peygamber Efendimiz'den sonra o makama Ebû Bekr-i Sıddîk halife oldu. Onun arkasından geldiği için adı halife... *Halife*; halef demek, onun arkasından gelen mânasına... İmâmü'l-müslimîn; müslümanların imamı, yani başkanı, reisi demek. Veyahut *sultan* derler, yani sulta, güç kuvvet sahibi. Çünkü başa geçip de ötekiler "Tamam, biz senin emrindeyiz." deyince öyle arkasında kavmi kabilesi olan bir kimseye çatılır mı? Arkasında bir sürü adamları var. O zaman güç kuvvet de elde olduğu için ona sultan da derler.

Sultan ismi de oradan geliyor; sulta, tasallut, güç kuvvet sahibi olması noktasından.

Dinimiz müslümanların intizamlı olmasını istiyor. Bağlanmasını, böyle bir idarî teşkilat içinde olmasını, başlarına bir tanesini seçmelerini, büyük olarak ona itaat etmelerini emretmiş. Bunu nizam olarak koymuş.

(*Men ehâne sultàna'llàh*) "Allah'ın sultanını kim hor, aşağı görürse, aldırmasa..."

"—Canım, aah, kim ya, o da bir adam, ben de bir adamım!" gibi hani aldırıyor. "Onun benden ne farkı var?" diyor.

Ama ötekiler teveccüh etmişler işte, uymuşlar.

Şeytanın sultanı değil, “Allah’ın sultanını kim hor hakir görürse... (*Fi’l-ardı*) Yeryüzünde... (*Ehânehu’llâh*) Allah da onu hor ve hakir eder.”

Neden? Allah birliği, beraberliği, muhabbeti, intizamı, temizliği seviyor; ayrılığı, tefrikayı, isyanı, ayrı baş çekmeyi sevmiyor da ondan.

Onu hor eder, sonunda o hor hakir olur.

(*Men ekreme sultâna’llâhi fi’l-ardı*) “Kim yeryüzünde Allah’ın sultanına, Allah’ın hâkim, reis kılmış olduğu kimseye ikram ederse, ona iyi muamele ederse, itibar ederse, hürmet gösterirse; (*ekremehu’llâhu azze ve celle*) Aziz ve Celil olan Allah da ona ikram eder.”

Müslümanlar böyle birlik beraberlik oldukları zaman, çok işler yapmışlar. Mâlum Hz. Ömer zamanında İran’a geldiler, Mısır’ı aldılar, Afrika’ya gittiler, Horasan’a geldiler, Kafkasya’ya geldiler, Bizans hudutlarına geldiler. O zamandan İstanbul’a “Fethedelim, fethedelim...” diye 17-18 sefer yaptılar. Birlik ve beraberlik içinde oldukları zaman böyle oldu.

Tefrikaya düştüler. Tefrikaya düştükleri zaman, bizim dedelerimiz, zavallılar Yemen’de, Mısır’da çarpıştı. İtalyanlarla Trablusgarp’ta çarpıştı. Galiçya’da, Balkanlar’da, Kırım’da, Kafkasya’da çarpıştı. Hepimizin dedeleri, işte bizden bir iki üç nesil önceki insanlar bunlar.

O birlik beraberliğe aykırı hareket edenler, İngiliz’den rüşvet alıp ayrı yol tutanlar, falanca yerin kışkırtmasına kanıp şöyle yapanlar; Allah ondan sonra onları hor zelil etmedi mi? Görmüyor muyuz, hor zelil olduklarını? Perişan

olduklarını görmüyor muyuz? Birliği beraberliği bozdular, düşmanın vesveselerine, iğvaatına uydular, kendileri çok perişanlık çektiler. Hâlâ da çekiyorlar. Şu Beyrut'un içi yaşanılacak bir halde mi? Şu Şam'ın hâli, şu Irak'la Suriye'nin hâli, Mısır'ın perişanlığı, Afrika ve saire; hepsi perişan oldu.

Demek ki. Rasûlüllah SAS ne güzel buyurmuş:⁴

الْجَمَاعَةُ رَحْمَةٌ، وَالْفُرْقَةُ عَذَابٌ

(القضاعي عن النعمان بن بشير)

(*El-cemâatü rahmetün, ve'l-furkatü azâbün*)
“Birlik beraberlik rahmettir; tefrika azaptır.”

O halde ibret alacağız, birlik beraberlik içinde olacağız; ayrılık gayrılık gütmeyeceğiz.

Müslüman müslümana ezâ cefâ edemez, kanını dökemez, canını yakamaz. Aleyhinde konuşamaz. Malını yağmalayamaz. İrzına, namusuna, haysiyetine dil uzatamaz, tecavüz edemez. Bunların hepsi müslümana haramdır; yaparsa yasak olur.

⁴ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.278, no:18472; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.516, no:9119; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.43, no:15; Ebü'ş-Şeyh, *el- Emsâl fi'l-Hadîs*, c.I, s.149, no:111; İbn-i Ebî Âsım, *es-Sünneh*, c.I, s.104, no:81; Nu'mân ibn-i Beşîr RA'dan.

Ukaylî, *Duafâ*, c.IV, s.429, no:2058; Hz. Aişe RA'dan.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.628, no:5962; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.V, s.392, no:9097; *Kenzü'l-Ummâl*, c.VII, s.934, no:20242; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.57, no:1074; *Câmiu'l-Ehâdîs*, c.XII, s.66, no:11451.

Bakın hadis-i şerifte okudum ki, Peygamber SAS şöyle buyurmuş:⁵

هَجْرُ الْمُسْلِمِ أَخَاهُ كَسْفِكَ دَمِهِ

(ابن قانع عن أبي حنيفة السلمي ويقال خراش الأسلمي)

(*Hecru'l-müslimi ehâhu kesefki demihî*)

“Müslümanın kardeşiyle alâkayı kesmesi, onu kesip kanını akıtması kadar kötüdür.”

Bu hadîs-i şerîfi buradan kaç defa okudum.

“—Müslümana küsüp ayrılmak, yatırıp koyun boğazlar gibi kesmek gibidir.” diyor.

Bizim dinimiz bu kadar birlik beraberlik istiyor.

“—Hocam hiç şimdi arama onu. Hiç birlik beraberlik yok, herkes birbirine düşman. Güneydoğu Anadolu’da görmüyor musun, askerimize bile nasıl silah atıyorlar...”

İslâm gitti kardeşim. İslâm gidince, tesbihin ipi kopunca taneler ne olur?

Şimdi ben başkasının elime geçmiş malını, otobüste, vapurda bulduğum şeyi yiyip yutmuyorsam, götürüp polise teslim ediyorsam; komşumun kapısını açık gördüğüm halde içine girip bir şey çalmıyorsam, dağ başında yalnız yakaladığım bir kimseyi “Çıkart paranı!” diye soymuyorsam, bunları neden yapmıyorum?

⁵ Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.346, no:7002; Ebu Hudred es-Sülemi RA’dan.

Kenzü'l-Ummal, c.IX, s.32, no:24789; *Camiü'l-Ehadis*, c.XXII, s.322, no:25007.

Allah'tan korkuyorum; "Hesap var, azap var. Beni gören Allah- u Teâlâ Hazretleri var!" diyorum, duruyorum.

Sonra, "Müslümanların birbirini sevmesi lazım!" diyorum, "Yazık, o da benim kardeşim." diyorum, "Ben daha çok sıkıntı çekeyim, o rahat etsin." diyorum. Kardeşlik duygusu var, sevgi var, muhabbet var, yaratılanı Yaradan'dan ötürü hoş görmek var.

Zulmün zararını bildiği için zulmetmemek var. Hesap, azap, âhiret, Allah'tan sorgu sual, mahkeme-i kübrâ fikirleri var. Bunlara biz inanmışız. Biz bunları kitaplardan laf olarak okumuyoruz. Allahu Teâlâ Hazretleri'nin huzuruna varacağız diye, her adımımızı ölçe biççe atıyoruz. Allah'tan korkuyoruz. Can yakmaktan korkuyoruz.

Ben yumruk sallamasını bilmem mi? Ben silah taşımamasını bilmem mi? Ben kurşun atmasını bilmem mi?

Bilirim. Ama yapmıyoruz.

"—Aman bir mazlumu incitmeyelim!" diyoruz.

Bir karıncanın üstüne yanlışlıkla bassak, gece uykumuz kaçıyor; "Zavallı hayvan topallaya topallaya dokuz kere dolaştı. Yazık, ben onun üstüne bilmeyerek basmışım, affet yâ Rabbi!" diyoruz. Karıncayı incitmek istemiyoruz.

İmanımızdan.

Al bu imanı...

Bu imanı aldın mı insanın ne mutluluğu kalır, ne ruh hayatı kalır, ne dünyası kalır, ne âhireti kalır, ne milletin tesbihinin ipi kalır. Milletin tesbihinin ipi gider, taneler darmadağın dağılır. 99 tane ya, 99 parça olur.

Onun için, bunlar mânevî güçler. Bunlar Amerika'da yok. Amerika yalvarıyor, yalvarıp yakarıp arıyor. Avrupa arıyor. İsveç'ten emniyet genel müdürü geliyor;

“—Sizde intihar hadisesi, adam öldürme hadisesi az oluyor, sebebi nedir, biz de sebebini bulalım da memleketimizde tatbik edelim.” diye.

Adamlar hippilerine, afyonkeşlerine çare arıyorlar. Biz de habire afyonkeş yapmak için uğraşıyoruz.

Bugün dört tane, beş tane gazeteyi gördüm. Eve nasıl sokacağım o gazeteyi? Satılık kadınlardan bahsediyor, bilmem nelerden bahsediyor, renkli resimleri var... Sanki, “Bu dinden, bu imandan, bu ahlâktan, bu nizamdan, edepten, ardan, namustan, hayâdan çıkın!” gibilerden bir hal oluyor.

Ondan sonra tutabilirsen tut onu... Onu bir kışkırttığın zaman, artık freni patlamış araba gibi tutabilirsen tut bakalım! O nereden, nasıl kötülük yapacaksa yapıyor.

Bir de tahsili varsa... Haydi bakalım, sen polisini liseye kadar okutmuşsun, üniversiteyi de bitirenleri var. Ötekisi hem yüksek tahsil yapmış, hem Amerika'ya gitmiş, hem oradaki gizli odaklardan, bilmem nelerden yardım

almış, akıl öğrenmiş, bilmem ne öğrenmiş, gitmiş Suriye’de gerilla eğitimi yapmış, bilmem ne yapmış. Haydi bakalım...

Şimdi kaplanın kanadı da var. Eski kaplanlar kanatsızdı; ağaca çıktığım zaman kurtuluyordum. Ama şimdi kaplanın kanadı da var; uçuyor, geliyor. Zor oluyor. Yani kötü insanın bir de tahsili oldu mu, onu tamamen şerre kullanıyor. “Bu bankayı nasıl soyarım?” diye. Kaç yere siper kazmışlar, makasa almışlar, öyle öldürmüşler zavallı erleri...

İşte bunların kökünü araştırırsak, neden oluyor, nasıl oyuyor, ne yapıyor diye; bunların hepsi birlik ve beraberlikle, Allah’a imanla önlenir; millî, dinî duygularımızı beslemekle olur. Besleyen damarları kurutursan ağaç gümbürtüye gider. Dibine tuz ekersen ağaç yeşil kalmaz.

Bunu yalnız ben söylemiyorum. Bu sosyoloji ilminin, psikoloji ilminin, bütün ilimlerin söylediği... Bunu Avrupalılar biliyorlar ve tatbik ediyorlar, kullanıyorlar.

Ben Avrupa’ya gittim, aklım başımdan gitti. Bizde fıkralar vardır:

“—Efendim Avrupalı gelmiş, İstanbul’da bakmış, minareleri görmüş, ‘Bunlar ne?’ demiş. ‘Minare’ demişler. ‘Ben de fabrika bacası sandım.’ demiş.”

Demek istiyor ki;

“—Bir sürü minare var, fabrika yok.” İmanlı olursa fabrikaları da yapar.

Ama öbür taraftan onların memleketine git, iki adımda bir kilise var. Hem de paraları var, vakıfları var, imkânları var, papazları var, yurtları var, hepsi tahsil görmüş, imkânlar var, maddî bakımdan sıkıntıları yok. Çok şeyler yapıyorlar. Bizim işçilerimizi, çocuklarımızı kandırıyorlar, kendi tarafına çekmeye çalışıyorlar. Yani çok bağılılar.

Bizim bir İstiklal gazisi dostumuz vardı, Allah rahmet eylesin, mekânı cennet olsun, İstiklal madalyası almış kimse. “Ben dindarlığı Fransa’ya gittiğim zaman öğrendim.” diyor. Askerî ateşe olarak Fransa’ya tayin etmişler. Demiş ki; “Tamam, artistlerin diyarına gidiyorum, oh...” İşte sinema âlemi, Paris’in zevkleri, sefaları... Akli böyle gitmiş.

“Paris’e yakın bir kasabada biz ev bulduk, orada oturduk. Baktım ki kadınlar örtülü, eldivenli, siyah çoraplı. Mazbut, dindar bir kasaba... Hani nerede o Fransızlar’ın gazetelerde resimleri neşredilen âşüfteleri, şunları bunları? Yani baktım çok dindar insanlar. O zaman aklım başıma geldi.” diyor. ““Bunlar hıristiyan, ben neyim? Hele şu dinimi bir inceleyeyim.’ dedim.” diyor. İncelemeye başlamış, incelemiş incelemiş, ondan sonra olgun bir insan olmuş.

Bu hadisi bu kadar kestik. Müslümanların intizamlı, itaatli vemuhabbetli olması ve başa geçmiş olanlarına hürmet etmesi vs. hususunda.

Yalnız şunu da söylemek lazım ki; başa geçen bir insana itaat hak yoldadır. Bâtıla götürmek isterse:⁶

لَا طَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ

(حم. طب. ك. وابن خزيمة، وابن جرير عن عمران؛ والحكم بن عمرو، وأبو نعيم، خط. عن أنس؛)

(طب. عن النواس)

RE. 481/9 (*Lâ tâate li-mahlûkin fî ma'siyeti'l-hàlik*) “Allah’a isyan yolunda mahlûka itaat olmaz.”

Babası oğluna sesleniyor:

⁶ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.66, no:20672; Taberânî, *Mu'cemü'l- Kebîr*, c.XVIII, s.170, no:381; Heysemî, *Müsnedü'l-Hàris*, c.II, s.632, no:602; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.55, no:873; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.275; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.III, s.145; İmran ibn-i Husayn RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.409, no:3889; Bezzâr, *Müsned*, c.V, s.356, no:1988; Abdü'r-Rezzak, *Musanef*, c.II, s.383, no:3788; Dâra Kutnî, *İlel*, c.V, s.155, no:786; İbn-i Abdi'l-Ber, *et-Temhîd*, c.VIII, s.58; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.131, no:1095; Hâkim, *Müstedrek*, c.III, s.132, no:4622; Hz. Ali RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.181, no:3917; Hz. Hüseyin RA'dan.

İbn-i Ebî Şeybe, *Musanef*, c.VI, s.545, no:33717; Hasan-ı Basrî Rh.A'ten. Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.369, no:3647; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

İbn-i Abdi'l-Ber, *el-İstîâb*, c.I, s.269; Abdullah ibn-i Huzâfe RA'dan.

Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.X; s.22; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.II, s.109, no:443; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVI, s.322; Temîm-i Dârî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.105, no:14875; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.2077, no:3076; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XVI, s.427, no:17172.

“—Gel oğlum, ben seni bunca yıl yetiştirdim, sen benim yanımda yetiştin, ben senin babanım; otur evladım şu masanın başına, al şu kadehi önüne. Ben şimdi senin kadehine birazcık rakı dökeceğim, burada karşılıklı içeceğiz.”

“—Baba, günah...”

“—Ben senin baban değil miyim, sen benim oğlum değil misin?

İçeceksin bunu!”

“—Olmaz...”

“—Baba hakkı?”

Haramı emrediyor, yani yanlış şeyi emrediyor.

Şimdi devlet dairelerinde de öyle değil mi? Amir diyor ki;

“—Şu işi şöyle yap!”

“—Yapamam efendim, kanunlara aykırı...”

“—Ben senin âmirinim, yap!”

Yapamaz ki. Kanun var. Kanuna aykırı bir şeyi âmir de olsa yapmaya salâhiyeti yok... O nokta da mühim. Onu da hiç unutmamak lazım!

c. Hediyeleşmede Usül

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷

⁷ Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.XI, s.104, no:11183; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.233, no:705; İbn-i Asakir, *Tarih-i Dimişşk*, c.LXVII, s.181, no:8792; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.IV, s.263, no:6728; Ukayli, *Duafa*, c.III, s.67, no:1031; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.VI, s.117, no:15099; *Camii'l-Ehadis*, c.XX, s.93, no:21588.

مَنْ أَهْدَيْتَ لَهُ هَدِيَّةً وَعِنْدَهُ قَوْمٌ، فَهُمْ شُرَكَاءُ فِيهَا

(عق. طب. عن ابن عباس)

RE. 410/12 (*Men ühdiyât lehû hediyyetün*)
“Kime bir hediye verilirse, (ve indehû kavmün)
onun yanında da bir topluluk varsa... Yalnız
değil de bir topluluk içindeyken, bir kimseye bir
hediye getirilmişse... (*Fehüm şürekâühû fîhâ*) O
kavim o hediyede onun ortağıdır.”

Şimdi sen trende gidiyorsun. Sular kesilmiş
veyahut hava çok sıcak. Seni tanıyan birisi öteki
vagondan geldi:

“—Al hocam, sana kocaman termosta buzlu su,
bunu iç!” dedi.

Yanında da —kompartımanda— beş altı arkadaş
var. Hava sıcak, adamlar da aramışlar, su yok,
tren de uzakta gidiyor. Sen de onların karşısında
suyu boşaltıyorsun, lıkır lıkır içiyorsun, buzlu
buzlu; ötekiler orada yutkunuyor köşede.
Olmaz. Yani bir topluluğun içinde bir kimseye
bir hediye verilmişse, onların da tatması ve
ortak olması lazım!

Tabii bu bir nezaket kaidesidir. İlle her hediyede
ve her zaman, her yerde öyle olacak meselesi
değil de, böyle göz hakkı olmasın meselesinde...

d. Abdestli Yatmanın Mükâfatı

Bu hadîs-i şerif geceleyin temiz yatmak,
abdestli yatmak hususunda. Hep tavsiye
ediyoruz ya, “Bütün gün mümkün olduğu kadar
hep abdestli gezin, geceleyin de yatacağınız

zaman abdest alın öyle yatın.” diye tavsiye ediyor büyüklerimiz.

Neden? Onun kaynağı işte burada hadîs-i şerîf geldi. Buyurmuş ki Peygamber Efendimiz:⁸

مَنْ بَاتَ طَاهِرًا بَاتَ فِي شِعَارِهِ مَلَكٌ، لَا يَسْتَيْقِظُ
سَاعَةً مِنْ لَيْلٍ، إِلَّا قَالَ الْمَلَكُ: اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِعَبْدِكَ
فُلَانٍ، فَإِنَّهُ بَاتَ طَاهِرًا

(قط. فى الافراد، البزار، حب. عن أبى هريرة؛ ك. فى تاريخه عن ابن عمر)

RE. 410/13 (*Men bâte tâhiren bâte fî şîârihî melekün lâ yesteykızı saaten mine'l-leyli illâ kâle'l-melekü: Allâhümma'ğfir li- abdike fülânün feinnehû bâte tâhirâ*)

(*Men bâte tâhiren*) “Kim temiz olarak gecelerse.”

Bu temizlikten murad nedir? (*Ey alâ vudûi's-salâti*) Yani namaz abdesti almış bir tarzda, mânevî bir temizlik olarak...

⁸ İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.III, s.328, no:1051; Abdullah ibn-i Mübârek, *Müsned*, c.I, s.37, no:64; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XII, s.446, no:13621; Ukaylî, *Duafâ*, c.III, s.363, no:1398; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.III, s.242, no:1068; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.28, no:2780; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.441, no:1244; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.317; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.560, no:41336; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.98, no:21604.

Abdest almış, sağ yanına yatıyor. (*Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm*) diyor, dualar okuyor, *Kul eûzü bi-rabbi'l-felak*, *Kul eûzü bi-rabbi'n-nâs* ve *Âyete'l-kürsî*'yi okuyor, *Fâtiha* okuyor, kelime-i şهادet getiriyor, imanını tazeliyor, öyle yatıyor.

Müslüman böyle yatar. Yani abdestli yatan bir kimse... Kim böyle geceleyin abdestli yatarsa... *Tâhiren*'den maksat abdestli demek. Eğer banyoya girmiş olsa, on defa sabunla yıkanmış olsa ama abdest almamış olsa, o temizlik değil.

“Bir insan abdestli olarak yatmışsa, mânevî bakımından temiz olarak yatmışsa... (*Bâte fî şîârihî melekün*) Kaftanının, iç çamaşırının içinde bir melek olduğu halde uyur.”

(*Ve lâ yestakırru sâaten mine'l-leyli*) “Gecenin hiç bir vaktinde durmaz bu melek; (*illâ kâle'l-melekü*) bu melek dâimâ der ki: (*Allâhümma'ğfir li-abdike fülânin*) ‘Yâ Rabbi, abdestli yatan şu benim koynunda bulunduğum kulunu mağfiret eyle, affet bu kulunu... (*Feinnehû bâte tâhirâ*) Çünkü bu tertemiz yattı, abdestli iken yattı. Bunu afv ü mağfiret eyle yâ Rabbi!..’ diye, gecenin hiç bir saniyesinde durmadan, dâimâ böyle o kul için Allah’a dua eder.”

İnsanın gece abdestli yatmasının faydaları nelerdir:

1. Bir melek böyle dua eder.
2. Hadîs-i şerîfte geçmiş ki, Allah onu afv u mağfiret eder.

3. Yine bir başka hadîs-i şerîfte geçmiş ki, Allah onun gece uykusuna rağmen gecesini ibadet etmiş gibi; sabaha kadar sanki namaz kılmış, tesbih çekmiş gibi sevap yazdırtır.

4. Gece ibadeti ki *teheccüd* derler, o ibadete kalkması mânevî bakımdan kolay olur, şıp diye kalkar.

O bakımdan bu güzel bir şeydir. Kelime-i şehadet getirmiş, abdestli yatmış bir kimse, ölürse iman ile göçmesine vesile olur.

Bu hadîs-i şerîf İbn-i Ömer RA ve Ebû Hüreyre RA'dan rivâyet edilmiş.

e. Yatarken Az Yemek, Az İçmek

Öbür hadîs-i şerif de bu mânâda, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan:⁹

مَنْ بَاتَ لَيْلَةً فِي خِفَّةٍ مِنَ الطَّعَامِ، وَالشَّرَابِ، يُصَلِّي
تَدَارَكَتْ حَوْلَهُ الْحُورِ الْعَيْنُ حَتَّى يُصْبِحَ

(الطبرانی عن ابن عباس)

RE. 410/14 (*Men bâte leyleten fî hıffeti mine't-taâmi, ve's-şerâbi, yusallî tedâreket havlehû el-hûri'l-înu hattâ yusbiha*)

Diyor ki Peygamber Efendimiz:

⁹ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.326, no:11891; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.1370, no:21471; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.II, s.525, no:3535; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.101, no:21613.

(*Men bâte leyleten*) “Kim bir gece gecelerse, yatarsa.”

Nasıl yatacak? (*Fî hıffeti mine't-taâmi ve's-şerâbi*) “Yemesi içmesi bakımından bir hafiflik içinde olduğu halde yatarsa...”

Yemek ve içmede hafiflik içinde olmak ne demek? Akşam karnını tıka basa, tepe tepe doldurmamış.

Midesi taş gibi, “Uff çok yemişim. Ah kıpırdayacak halim yok.” diyor. Bir şey daha versen, “Boğazıma kadar doluyum, yiyemeyeceğim.” diyor; midesi dolu... Böyle değil de midesi boş, su ve yiyecek bakımından içi hafif.

(*Fî hıffeti mine't-taâmi ve's-şerâb*) “Yemek ve içme bâbında midesi hafif bir halde kim yatarsa, (*yusallî*) namaz da kılsa.”

Yani geceleyin insan mâlum uykusunu bölecek, teheccüd namazı kılacak. Ârif kimselerin âdetidir bu, güzel bir şeydir, çok sevabı vardır, Mekke'de namaz kılmaktan daha sevaplıdır.

Böyle hafif bir uykuyla yatmış, geceleyin de kalkmış namaz kılmış bir halde gecesini böyle geçirirse ne olur?

Ne olacağını okuyorum: (*Tedâreket havlehû el-hûri'l-înu*) “Onun çevresinde hûriler üst üste yığılır, yığınak yaparlar, yani çevresinde izdiham ederler, (*hattâ yusbiha*) sabah oluncaya kadar...”

Hûr ne demek? *Hûr*, *havrâ* kelimesinin cem'i. Müzekkeri *ahver*, müennesi *havrâ*, cem'i *hûr*. Gözünün karası kara, akı ak demek. Gözün güzel sıfatı, yani güzel gözlü...

İyn ne demek? *Aynâu* sözünün cem'i. Müzekkeri *â'yen*... İri gözlü demek.

El-hûri'l-îyn ne demek? Gözlerinin karası kara, akı ak, zeytin gibi, gayet iri, gayet yakışıklı, güzel gözlü demek.

O cennet hatunlarının gözleri emsalsiz derecede iri, güzel, böyle hoş olacağı için; kirpikleri uzun, akı ak, karası kara, çok hoş gözlü olduklarından bu sıfatlarla anılmışlar.

İşte o *hûri'l-îyn*'ler, *hûriler* onun etrafında yığılırlar. *Tedâreket* yığılmak, toplaşmak, birikmek, izdiham mânasına geliyor. İzdiham ederler. Hani böyle sıkış tepiş, vapura girerken çıkarken bazen Karaköy'de bilmem nerede bir izdiham, kalabalık bir şey oluyor ya... *Hûriler* etrafında izdiham içinde olurlar. Bu mükâfat, abdestli yatıp, hafif, az yemiş olarak yatıp, geceleyin de namaz kılan kimse için.

Bakın bu, seneler seneler, asırlar önce söylenmiş Peygamber Efendimiz'in hadîs-i şerîfidir. Peygamber Efendimiz tıp okumadı, üniversiteden mezun olmadı ama Allah'ın hak rasûlü... Bugün tabiplere sorun bakalım:

“—Akşam nasıl yemek yiyelim, nasıl yatalım?” diye. Aynı şeyi söylüyorlar:

“—Aman akşam yemeğini az ye. Aman mideni doldurma. Aman kalbin şöyle sıkışır, bilmem ne böyle olur. Şu hastalığa uğrarsın, bu derde uğrarsın...” Bir sürü sözler söylüyorlar.

Biz Peygamber Efendimiz'in emirlerini tutsak, tavsiyelerine uysak vücudumuz da sıhhat

bulacak; maddeten de kâr edeceğiz, mânevî bakımdan da kâr edeceğiz. Mânevî bakımdan kârları emsalsiz. Yapmıyoruz. Geç vakit yemek yiyoruz, tıka basa yiyoruz, midemiz doluyor. Bir de arkadaşlık, ahbaplık olsun diye;

“—Şu tabağı da benim hatırım için ye, şu tabağı da benim hatırım için ye...”

“—Bir kepçe daha hocam...”

“—Etme eyleme...” demeye kalmıyor.

Tabii insan yatıyor; sabahleyin ağzı zehir gibi, sabah namazına kalkması zor, midesi bir acaip olmuş:

“—Getir bakalım, filanca hapı ver. Aman şu mide ilacını, şu şurubu getir. Şunu şey yapayım. Galiba ben ülser oluyorum, gastrit mi var, bilmem ne...” başlıyor tabii...

Misalleri geldikçe, iyice yerleşsin diye her zaman söylüyorum, çünkü misal olmasa söz iddiada kalır; Peygamber Efendimiz’in yoluna uysak sıhhatli de oluruz, kuvvetli de oluruz, şen de oluruz, maddî bakımdan da iyi oluruz, mânevî bakımdan da iyi oluruz.

Onun nümûnesi bu hadîs-i şerif.

f. Abdestli Yatıp da Ölen Kimse

Bu da Enes RA’dan rivayet edilmiş, aziz ve sevgili kardeşlerim:¹⁰

¹⁰ İbnü’s-Sinnî, *Amelü’l-Yevmi ve’l-Leyleh*, c.III, s.395, no:731; Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.15, s.544, no:41290; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XX, s.100, no:21608.

مَنْ بَاتَ عَلَى طَهَارَةٍ، ثُمَّ مَاتَ مِنْ لَيْلَتِهِ، مَاتَ

شَهِيدًا

(ابن السنن عن أنس)

RE. 411/1 (*Men bâte alâ tahâretin, sümme mâte min leyletihî, mâte şehîden*)

Gece abdestli yatmanın faydalarından geldi bir başkası... Artık inşaallah bundan sonra abdestsiz yatmazsınız.

Mehmed Zahid Kotku Hocamız:

“—Bir insan bir hadisi duydu mu, hiç olmazsa ömründe üç defa tatbik etmeli.” derdi.

Neden üç defa, iki defa değil?

أَقْلُّ الْجَمْعِ ثَلَاثٌ

(*Ekallü'l-cem'i selâsün*) “Çoğun en azı üçtür.”

Çok çok yapmış olmak, deftere öyle yazılsın diye en aşağı üç defa yapmak lâzım. İki olursa tesniye siygası oluyor, çok sayılmıyor. Onun için, insan duyduğunu tatbik etmeli!

enim sıraladıklarımın beşinci faydası; etrafında hûriler kaynaşacak, izdiham edecek.

Bak, bu altıncı faydası:

“—Kim abdestli, tahir, temiz olarak yatarsa, gecelerse ve o gecesinde ölürse.” Olur ya, yattı; *Innâ li'llâhi ve innâ ileyhi râciûn*, sabaha sizlere ömür, o gitti. Ölürse; (*mâte şehîden*)

“Şehid hükmünde olur.” Allah şehid hükmünde gibi onu öyle kabul eder.

Şehid, mâlum harbe gidecek, düşmanla çarpışacak, uzun sefer meşakkatleri var, korku var, heyecan var, insanın yüreği küt küt atar, “Acaba ben mi onu öldüreceğim, o mu beni öldürecek?” kurşunlar vızıldar, kılıçlar, bıçaklar bilmem neler, kanlar dökülür. Ondan sonra o şehid yaralanır, kanından yerlere saçılır, ızdırab çeker, kelime-i şehadet getirir, ölür. “Şehid” diyoruz, değil mi? Ne kadar zor ve derecesi ne kadar yüksek.

İşte şehid olarak ölür.

Evrâd-ı Şerîf’te geçiyor, okuyoruz:¹¹

اللَّهُمَّ أَحْيِنِي سَعِيدًا، وَأَمِتْنِي شَهِيدًا.

(*Allâhümme ahyinî saîden, ve emitnî şehîden*)
Peygamber Efendimiz’in sülâle-i tâhiresinden meşhur Câfer-i Sâdık Hazretleri Efendimiz öyle dua edermiş.

(*Allâhümme ahyinî saîden*) “Yâ Rabbi beni mesut, bahtiyar bir kul olarak yaşat. Şekâvet üzere değil, saadet üzere olayım. Yani iman üzere, maddî mânevî mutluluk üzere olayım.”
(*Ve emitnî şehîden*) “Beni şehid olarak öldür. Âhirete göçerken de şehid olarak göçeyim.”

Tabii oraya gelince nefis, şehid olmak, harp, darp, sıkıntı, ızdırab... Hatırına bir şeyler getiriyor, yani “Bu duayı ben de etsem mi etmesem mi?” diye. O mübarekler etmiş de, yani işin içinde harp darp olduğu için.

¹¹ Hâkim, *Müstedrek*, c.III, s.114, no:4566, Abdullah ibn-i Abbas RA’dan.

Ama bak, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin lütf u keremi çok. Abdestli yatarsa demekki, o gece ölürse şehid hükmünde olacak. “Şehid olarak ölür.” diyor Peygamber Efendimiz. Ne güzel...

E insanlar, yani bir abdest almak zor mu? Ne olur yani alıverse de, dört rekât namaz kılıverse yatsa da bu sevapları alsa... Altı kalem sevap var. Belki daha ilerideki hadislerde başka sevapları yine gelecek.

Ne olur yani abdestli yatıverse?

Hiçbir şey olmaz. Ama hocam şeytan var ya, çarığı ters giydirir insana, aldatır. Öyle der, böyle der, ille o abdesti aldırılmaz, öyle yatırır. Kandırır. Çocuk oyalar gibi oyalar. “Sen şöyle şuraya biraz uzan, yine kalkarsın arslanım... Sen ağasın, paşasın...” diye insanın sırtını sıvazlar. Ooh, bir de bakar ki sabah olmuş. Maksat gece bu sevapları aldırılmamak... Şeytan düşman.

Allah-u Teâlâ Hazretleri:

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا

(فاطر: ٦)

(*Inne's-şeytâne leküm adüvvün fe'ttehizühü adüvvâ.*) “Şeytan sizin düşmanınızdır. Siz onun düşman olduğunu bilin; aklınızı başınıza toplayıp, tedbirinizi alın!” (Fâtır, 35/6) buyuruyor. Bu da çok önemli bir husus...

Siz uyursunuz, o uyumaz. Sû uyur, düşman uyumaz.

Şeytan büyük düşman... Hiç sana bu sevaplar verildiği zaman rahat eder mi içi? Hasedinden sırtından çatlar. Bunu yaptırmamaya çalışır.

Uğraşacaksın şeytanla... Şeytanla uğraşıp yenmeyi öğreneceksin.

“—Seni mel’un seni! Geldin yine başıma dikildin, bana bu namazı kıldırmayacaksın, bu abdesti aldırmayacaksın değil mi? *Eûzü bi’llâhi mine’ş-şeytâni’r-racîm. Bi’smi’llâhi’r-rahmâni’r-rahîm.*”

Kalk bir abdest al, namaz kıl; uyku da gider.

Hani gözünden uyku akıyordu, başını kaldıracak halin yoktu?

O şeytanın oyunuydu. Abdesti aldın, namazı da kıydın mı istersen daha sabaha kadar kitap oku, hiçbir şey kalmaz. İlk başta şeytan bir ağırlık veriyor. Hepimizin başına gelen şeylerden söylüyorum ki yani bilesiniz, akşam olunca böyle aldanmayasınız diye.

g. Ayıbını söylemeden Mal Satmanın Vebali

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki: ki:¹²

مَنْ بَاعَ عَيْبًا لَمْ يُبَيِّنْهُ، لَمْ يَزَلْ فِي مَقْتِ اللَّهِ، وَلَمْ
تَزَلِ الْمَلَائِكَةُ تُلَعْنُهُ

(د. عن واثلة)

¹² İbn-i Mace, *Sünen*, c.VII, s.8, no:2238; Taberani, *Mu’cemü’l-Kebir*, c.XXII, s.65, no:157; Taberani, *Müsnedü’ş-Şamiyyin*, c.II, s.369, no:1511; Vasile ibn-i Eska’ RA’dan.

Kenzü’l-Ummal, c.IV, s.59, no:9501; *Camiü’l-Ehadis*, c.XX, s.109, no:21634.

RE. 411/3 (Men bâe ayben lem yübeyyinhû, lem yezel fî maktin mina'llâhi, ve lem tezeli'l-melâiketü tel'anühû)

Tüccarlar, satıcılar dikkat! Bu hadîs-i şerîf ticaretle, satıcılıkla ilgili. Taberânî'den Vâsiletü'bni Eska' RA'ın rivâyet ettiği bir hadîs-i şerîf, oradan alınmış.

Ebû Siba' adlı bir şahıs gelmiş, bu Vâsiletü'bni Eska' RA'ın evinden bir deve almış. Vâsile Hazretleri sahabeden. Onun evine gitmiş, avlusundan bir deve satın almış. Almış deveyi, çıkıp giderken, (*felemmâ haractu bihâ edrekenî yecürrü ridâi*) “Arkamdan bana yetişti, elbisemi çekiştirmeye başladı.”

Vâsile Hazretleri yetişmiş malı sattığı kimsenin peşine, elbisesini tutmuş, elbisesini çekmeye başlamış. Neden, bakalım!

(*Kâle: İştereyte?*) “Satın aldın mı?”

(*Kültü: Neam*) “Ben de dedim ki; ‘Evet, satın aldım.’”

(*Kâle hel beyyene leke mâ fîhâ*) “İçindeki ayıbını söyledi mi sana satan adam?”

Kendisi satmamış demek ki. Başkası satmış da bu Vâsile Hazretleri o adamın arkasından yetişmiş, elbisesini çekmiş.

“—Satın aldın mı bunu, deveyi?”

“—Aldım.”

“—Sana devesinin ayıbını söyledi mi satan herif, adam?”

(*Kultü ve mâ fîhâ innehâ li-zâhirihi es-sıhhatü*) “‘Dış görünüşüyle sıhhatli görünüyor hayvan, nesi var?’ dedi.” diyor. (*Kàle erede bihâ lahmen ev seferen?*) “Sen onun etini mi kesmek istiyorsun, yoksa üstüne binip yolculuk mu yapacaksın? Yani etini mi murad ettin, alıp kesecek misin kurban gibi, yoksa üstüne binip sefer mi yapmak istiyorsun bu deveyle?”

(*Beli'l-hacc*) “Haccetmek istiyorum. Bineceğim, hacca gideceğim.” (*Kàle feinne fîhuffihâ sakben*) “Onun bacağında şu rahatsızlık, hastalık var. Yani o fazla yürümeye gelmez. İyi de yürüyecek durumda değil, uzun sefere tahammül edemez. Ayağında şu rahatsızlık var. Rasûlüllah SAS Hazretleri şöyle buyurdu.” diye hadisi zikretmiş.

Buyurmuş ki Peygamber SAS Efendimiz:

(*Men bâe ayben*) “Kim bir ayıp satarsa.” Ne demek? Ayıplı mal satarsa demek. Kim ayıplı bir malı satarsa... (*Lem yübeyyinhu*) “O ayıbı söylemeden satarsa.”

Hayvanın kusuru var ama söylemedi, satıyor. Hayvan veya kumaş veyahut ev veya tarla veya şunu veya bunu, neyse... Ayıbı sattı ama ayıbı söylemedi, belirtmedi.

(*Lem yezel fî makti'llâhi*) “Daima Allah’ın kızgınlığına muhatap olur, hedef olur, Allah’ın kızgınlığı içinde olur.”

(*Ve lem tezeli'l-melâiketü tel'anühû*) “Daima melekler ona lanet eder dururlar. ‘Seni sahtekâr herif, ayıplı şeyi sattın da ayıbını söylemedin.’ der dururlar.” diye Peygamber Efendimiz böyle buyurmuş.

İşte o Vâsile Hazretleri de, deveyi sattıktan sonra o şahsın peşinden gitmiş, elbisesinden tutmuş,

“—Sen bunu aldın mı?”

“—Aldım.”

“—Sen bunun etini mi istiyorsun yoksa bununla yolculuğa mı gideceksin?”

“—Hacca gitmek istiyorum.”

“—Haa bu hacca gitmeye yaramaz; bunun ayağında şöyle bir rahatsızlık var.” diye söylemiş.

Yani eski müslümanlar böyle, ayıbını söyleyerek satış yaparlardı.

Benim burada bir kardeşim vardı, perdecilik yapardı. Gittim dükkânına. Perdelerin eskiden iki üç parmak kalınlığında yaldızlı demirleri olurdu. Sonra çok modalar çıktı.

“—Acaba bunun yaldızı çıkar mı?” diye müşteri soruyor. Ben de şöyle baktım, ne diyecek diye.

“—Çıkar.” dedi. “Geçen gün yaptım, giderken elimde kaldı.

Çıkıyor.” dedi. Yani çıkmaz demedi.

Satıcı malını satıncaya kadar, “Yok efendim, çıkar mı hiç, çıkarsa sen bana getir...” filan der. Ondan sonra yan çizer. Öyle yapmayacak müslüman, böyle doğru ticaret yapacak.

“—Doğru ticaret yapınca ne olur?” Malı helâl olur. Kazancı helâl olur.

“—Helâl kazanç olunca ne olur?”

Hayır olur, bereket olur.

“–Haram olunca ne olur?”

“–Bir haram lokma yiyen insanın kırk gece namazı kabul olmaz, kırk sabah duası kabul olmaz.”

Bir ay on gün namazı kabul olmuyor. Gece o güzel vakitlerde kıldığı namazlar, sabahleyin yaptığı zikirler, evradlar, dualar kabul olmuyor. Sen var işin öbür tarafını hesap et. Onun için helal lokma esas.

Ayıplıysa ayıplı. Biraz düşük satarsın. Veyahut ayıplı mal satmazsın, temiz şey yaparsın. Veyahut ayıplıysa “Özre bakma, ayıplıymış, kusura bakma.” diye geri alırsın. Böyle olacak müslüman. Ticareti böyle olacak, alışverişi böyle olacak, yaşayışı böyle olacak. Müslümanın her işi güzeldir. Allah bizi iyi müslüman etsin.

Bak biz terliyoruz; siz dinlerken, biz söylerken terliyoruz, İslâm’ı öğretelim diye. Biz bu millete İslâm’ı tekrar öğretirsek - dedelerimiz çok iyi bilirdi- dedelerimiz gibi oluruz, kale gibi oluruz. Öğretemezsek, gâvurlar gibi oluruz. Mahvoluruz, parçalanırız, perişan oluruz. Bizim onlardan farkımız kalmaz. Onlardan daha beter oluruz.

Barbaros Hayreddin ağabeyine demiş ki;

“–Ağabey bu aylarda sefere çıkma!”

O da dinlememiş, ağabey değil mi Oruç Reis, çıkmış. Harp etmişler. Bir düşman kalesine, bir adaya saldırmışlar, orada da çok iyi tahkimat yapmış düşman. Harp etmişler. Çok sıkıntılar olmuş, çok şehitler verilmiş. O da yaralanmış,

kolunu, bacağını kaybetmiş. Hasta, yaralı bir vaziyette geliyor, diyor ki Barbaros Hayreddin; “—Ağabeycim, bak ben sana demedim miydi, ‘Bu mevsimde oraya sefer yapma. Uygun değil.’ dedim. Dinleseydin başına bu hal gelmezdi.”

Diyor ki:

“—Canım kardeşim, sen bilmez misin Allah’ın takdiri neyse o olur. (*Vemâ kaddere’llâhu seyekûn*) Allah ne takdir etmişse o olur, ondan gayri şey olmaz. Eskiye leyte, lealle ‘Ah, keşke şöyle olsaydı, böyle olsaydı!’ demek yok.” diye bir nasihat çekmiş.

Barbaros Hayreddin:

“—Ağabeyim benden fakih idi, bilgisi benden fazlaydı, beni mahcup etti.” diyor.

O onu teselli etmek için diyor, berikisi de kadere öyle sağlam inanmış ki “Kardeşim, sen bilmez misin Allah ne takdir etmişse o olacak.”

Allah’ın takdiri gözümüzün nurundan daha kıymetlidir, ne olacak; kol gitmiş, bacak gitmiş, O’nun yolunda büyükler -imandan- canlarını feda etmiş.

Onlar İslâm’ı iyi bilirlerdi. Biz bilmiyoruz.

Onların başarısı neden? Sağlam ahlâktan.

Sağlam ahlâk, insana atom bombasından daha büyük kuvvet verir. Sen onu az bir şey mi sanıyorsun? Sağlam ahlâklı insanlar olsaydık biz Almanya’yı fethetmiştik şimdi, Amerika’yı fethetmiştik; işte atom bombasıyla yapamadığın şeyi yapmıştın. Ama çürük olunca olmuyor.

Kendi memleketinde ayakta duramıyorsun; bebek gibi tay tay tay, güm aşağıya. İslâm gitti mi öyle olur; Allah hayır bereket vermez.

Şu kâinatın sahibi Allah mı? “Allah.”

İnandın mı? “*Âmennâ ve soddaknâ*, hocam ne üsteleyip duruyorsun? İnanırım.”

İnandıysan bu böyledir. Allah yolunda gidersen Allah yardım eder; Allah yolunda gitmezsen bu işin hayrı bereketi olmaz.

“—Çok para kazanıyorum.” Kazanırsın ama cebinden düşer.

“—Araba alıyorum.”

Araba alırsın ama çarparsın, uçurumdan yuvarlanırsın. Hayrını görmezsin, Allah burnundan fitil fitil getirir.

İnandıysan bu böyledir. Çok da misalleri vardır. Aç gazeteleri oku. Her taraf ibret doludur.

Allah cümlemize ibret alan göz nasib etsin...

Fâtiha-ı şerîfe mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

14. 10. 1984 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

